

V LETU DNI JE SINDIKALNO POLITIČNO ŠOLO OBISKOVALO 160 SLUŠATELJEV

Iz prakse za prakso

Občinski svet Zveze sindikatov Ljubljana Center je v letošnjem letu organiziral že četrto politično šolo za sindikalne aktiviste in tudi za vse tiste, ki se s sindikalno dejavnostjo šele srečujejo.

V prvih treh ciklih predavanj je sodelovalo sto dvajset slušateljev, ki so v okviru seminarja delali osemdeset ur. Zaradi velikega zanimanja pa bo zadnja, letošnja četrta, generacija poslušala še deset ur več predavanj. Pouk je v popoldanskem času in se bo zaključil 8. novembra. Zanimivo je, da na predavanjih, ki so tudi ob sobotah, skorajda ni izostankov. Vseh štirideset delavcev, kolikor jih obiskuje zadnja predavanja, so na predlog izvršnih odborov sindikata poslane na izobraževanje osnovne organizacije zveze sindikatov. V okviru seminarja slušatelji obravnavajo vsakodnevne teme in naloge zveze sindikatov pri uveljavljanju družbenega planiranja ter pripravi in sprejemanju srednjeročnih načrtov, uveljavljanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na osnovi ustvarjanja dohodka in delitve po delu, svobodna menjava dela, socialna politika v združenem delu in širši samoupravni skupnosti ter naloge sindikatov, naloge sindikata v splošnem ljudskem odporu in družbeni samozagati, nadaljnja demokratizacija samoupravnih socialističnih družbenih odnosov pri ureditvi kolektivnega dela in odgovornosti, ...

Teoretični del predavanj pa je zaokrožen z razgovori med slušatelji in predavatelji, kjer prihaja do izmenjave izkušenj pridobljenih z delom v praksi. Slušatelji, ki so razdeljeni v štiri skupine, morajo med potekom seminarja napisati tudi štiri seminarske naloge. Teme seminarskih nalog so vezane na vprašanja programa dela osnovne organizacije zveze sindikatov, naloge samoupravne delavske kontrole, uveljavljanje načel delitve po delu ter na analize in ocene gospodarjenja po zaključnih računih.

O svojih vtisih s predavanj pa so slušatelji dejali:

Katjuša Žigon: Iskra Commerce TOZD ZT, komercialistka:

»Vseh periodičnih in polletnih obračunov enostavno nisem razumela, pa sem se, predvsem zaradi pomanjkanja znanja na tem področju, odločila za to šolo. Šola mi pomaga, da bo moj delež pri samoupravljanju v praksi večji in kvalitetnejši, pa tudi dober napotek za samoizobraževanje je. Vsi slušatelji smo se zelo resno lotili dela. Menim pa, da je premalo sodelovanja z mentorji, ki spremljajo nastajanje in oblikovanje seminarskih nalog, ki jih ne pišemo v šoli. Pa še nekaj je vredno kritike, pa ne, kar se tiče same organizacije šole, ampak kritika zadeva osnovne organizacije ZS, ki se prav nič ne zanimajo za naše delo v okviru šole.«

Ivan Cimerman, RSNZ, miličnik:

»Šče je bilo deficitno, in prav vključevanje kooperantov je zagotovilo stalnejšo oskrbo trga. Kooperacija Medexu ne pomeni le kupoprodajnega odnosa, ampak sodelovanje na vseh področjih, ki zanimajo tako kooperanta kot delovno organizacijo. Nudi jim strokovno pomoč, zdravstveno pomoč pri čebeljih boleznih, kredite, oskrbuje jih z opremo in še marsikaj, vključno tudi izobraževanje.

Sedanja proizvodnja, manj kot sedem kg medu na panj, nikakor ne zadošča. Aleš Mižigoj, diplomirani ekonomist, direktor delovne organizacije, pravi: »Prepričan sem, da bomo z organizirano proizvodnjo dvignili donos na evropsko raven, težko pa bomo dosegli svetovne donose. Žalostno je, da moramo med upoštevati. Nekaj ga tudi izvažamo, vendar le manjši del. Lani smo tako iztržili nekaj več kot šest milijonov din in to na račun temnih, gozdnih vrst medu, ki grejo dobro na zahodu. Skušamo se preusmeriti v izdelavo in prodajo drugih čebeljih proizvodov, in veliko

»Pohvalim naj organizacijo šole. Tu mislim predvsem na skupinsko, teamsko delo. Leto nam namreč omogoča sodelovanje, angažiranost, izmenjavo izkušenj – tako dobrih kakor tudi slabih, skupaj laže najdemo številne rešitve na navidez nerešljive probleme.«

Marjan Škerjanc, ESS Boris Kidrič, učitelj:

»Letos sem se prvič zaposlil, pa zato tudi še ne poznam dela sindikatov. Prav zato sem prišel v to šolo, da si pridobim več znanja, izkušenj, da se srečam s konkretno problematiko tako v gospodarstvu kot tudi v negospodarstvu. V okviru šole bomo obiskali tudi Kartonažno tovarno, si ogledali njeno proizvodnjo in se seznanili z delom njenega delavskega sveta in sindikata. Mislim, da so takšni obiski zelo koristni, posebno za tiste, ki delamo v družbenih dejavnostih.«

Naj dodamo še, da ima večina slušateljev 20 do 30 let, da je med njimi 17 članov zveze komunistov, da jih ima kar 20 že funkcije v sindikatih, in da ima večina srednjo izobrazbo.

Kot nam je povedala tovarnica Obšteterjeva, ki se ukvarja z izobraževanjem v sindikatih občine, bodo vsi tisti, ki bodo uspešno končali šolanje, prevzeli v svojih delovnih okoljih določene politične funkcije. Njihovo delo pa bo občinski sindikat nenehno spremljal, tako da se ni bati, da bi prišlo do vrzeli ob novih kadrovanjih.

DARINKA LEGAT ČOŽ

PREDSTAVLJAMO VAM ORGANIZACIJO ZDRUŽENEGA DELA

Medex

Malo je delovnih organizacij, ki se lahko pohvalijo s tako dobrimi poslovnimi rezultati kot je Medex. Malo je tudi delovnih kolektivov, ki bi pokazali tako vitalnost in rast.

Sedaj je v delovnem kolektivu približno dvesto zaposlenih. Poleg tega imajo tudi delavce na domu, to je kooperante, poklicne čebelarje, ki združujejo z Medexom delo in sredstva, in so v rednem delovnem razmerju. Teh je okoli štirideset, raztreseni so po Sloveniji, nekaj pa jih je tudi z drugih področij. Tem moramo pristeti še kooperante, ki jim čebelarstvo ni primarni vir zasluzka, ampak konjiček. Teh je kar tisoč štiristo. Še nekaj let nazaj takih kooperacijskih odnosov ni bilo. trži-

vlagamo v raziskave, tako da smo v tem morda v svetovnem vrhu. Razna pozivila in vitaminski preparati na osnovi medu, matičnega mlečka, cvetnega prahu in propolisa, grede zelo dobro v promet, še važnejše pa je to za kooperante, ker jim proizvodnja tega nudi veliko večjo varnost in niso tako zelo odvisni od letine, ki je zadnje čase pogosto slabša.«

Tako pri Medexu upajo, da se bo v tržno proizvodnjo vključilo kaj več kot samo 30

PRIZADEVANJA ZA VEČJI IZVOZ

Izkoristili kolesarsko »mrzlico«

Med prednostnimi panogami srednjeročnega načrta razvoja občine Ljubljana Center v obdobju 1981 – 1985 je tudi kovinskopredelovalna industrija. Točneje, to je tovarna »Rog«, ki se je po krizi leta 1976 začela hitreje razvijati.

Energetsko krizo in čedalje večjo potrebo po športu in rekreaciji so v Rogu dodobra izkoristili. Leta 1978 so v Mostah pričeli graditi novo tovarno, v kateri je delo steklo maja letos. Predvidevali so, da bodo domačemu in tujemu trgu lahko ponudili 530.000 koles različnih vrst in tipov, toda zdaj je že jasno, da bodo načrt uresničili šele naslednje leto.

Zataknilo se je namreč pri sestavnih delih, ki jih izdelujejo v stari tovarni na Trubarjevi cesti. Premalo imajo ustreznih strojev in skladiščnih prostorov, neustrezni pa so tudi delovni pogoji. Zato so se odločili za povečanje teh zmogljivosti, kar bodo uresničili v naslednjem srednjeročnem obdobju v dveh delih.

Prva investicija bo minimalna, saj ne gre za nikakršno novo tehnologijo, ampak samo za povečanje proizvodnih zmogljivosti po že utečenem postopku. Seveda pa ne morejo ostati pri popolnoma starem načinu dela. Kupili bodo kolenasto stiskalko, ki bo omogočala boljše delo kot zdajšnje ekscentrične stiskalnice. Z dvoravno stiskalko bodo lahko izdelovali in uporabljali več sledilnih orodij, s katerimi bodo združili več stiskalniških postopkov in nekajkrat povečali produktivnost dela. Posodobili bodo tudi galvanski obrat in ga opremili z ustreznimi čistilnimi napravami. To je izredno pomembna naloga, saj se zavedajo, da mora biti tovarna v središču mesta ekološka čista. Tako bodo že naslednje leto lahko za okoli 50 odstotkov povečali proizvodnjo delov za kolesa. Dokončali pa bodo tudi priprave za izdelovanje opreme za kampiranje, ki jo naš trg potrebuje vedno več. Letos bodo naredili okoli 17.000 kosov, drugo leto pa še enkrat več.

V drugi fazi bodo bistveno spremenili tehnološki postopek. Investirali bodo v popolnoma novo opremo za proizvodnjo sestavnih delov in v druge elemente. To bo omogočilo, da bodo v novi tovarni v Mostah letno naredili 800.000 okvirov. Razširili bodo tudi delovni program – od različnih tipov standardnih do specialnih in dirkalnih ter otroških koles. Pričakujejo tudi, da bodo bistveno zmanjšali uvoz sestavnih delov za kolesa, in povečali izvoz svojih izdelkov, kar bo njihov delež k stabilizacijskim prizadevanjem vsega ljubljanskega in slovenskega gospodarstva.

JANEZ JANČAR

odstotkov vseh proizvodno sposobnih panjev, saj poklicni čebelarji ne zaslužijo slabo, vsaj toliko, kot je poprečni republiški dohodek. Medex kooperante stimulira tudi s tem, da jim plačuje del prispevkov za zdravstveno in socialno zavarovanje. »Zaradi slabe letine je bil lanski plan izpolnjen komaj 105-odstotno, kljub temu smo oddvojili v poslovni sklad 35 milijonov, imeli pa smo tudi 360.000 čistega dohodka.«

Letošnja čebelarstva sezona je zaključena, čeprav bo uspeh znan šele po zaključnem računu. Plan zagotovo ne bo izpolnjen, ker je letina slaba. Zato so pri HP Medex povečali odkupne cene za 30 odstotkov, prodajne pa samo za 15 odstotkov. Kljub temu je poprečna cena medu na polih le 95 din, medtem ko ga mnogi čebelarji doma prodajajo po 100 in 120 din.

»Razliko bomo pokrili z notranjimi rezervami, z boljšo organizacijo dela, boljšim iz-

koristkom kapacitet,« pravi predsednica delavskega sveta Marjeta Višnjevar.

Proizvodnja kooperantov še zdaleč ne bo zadoščala, zato Medex nakupuje čebelje proizvode povsod po Jugoslaviji. Žal pri nas pridelamo le med 7.000 in 10.000 tonami medu letno, čeprav imamo zelo dobre naravne pogoje, medtem ko je poraba med 10 in 12.000 tonami, in bo potrebno nekaj medu tudi uvoziti, tako za kritje potreb kot za stabilizacijo tržišča. Uvoz se bo pokrival iz dohodka, ki ga ustvarja Medex z izvozom proizvila.

»Da bi bil poslovni uspeh kar najboljši, smo se lotili nekaterih ukrepov v smislu iskanja notranjih rezerv in naslanjanja na lastne moči. Tako smo na primer, uvožene aluminjske folije zamenjali z domačimi, na novo smo opremili laboratorij, nadurno delo smo zmanjšali na minimum, delovni uspeh se ugotavlja mesečno, s čimer smo zainteresirali delavce, da se kar najbolj trudijo, saj je osebni dohodek zaposlenih odvisen prav od delovnih uspehov. Zmanjšali smo tudi potne stroške.«

Medex dobro sodeluje tudi z družbenopolitičnimi skupnostmi na vseh ravneh, ter s krajevno skupnostjo Kolo-dvor. Poleg tega pa del dohodka odvaja v »svojo« patronažno osnovno šolo v nerazviti KS Rogatec.

VITO KOMAC